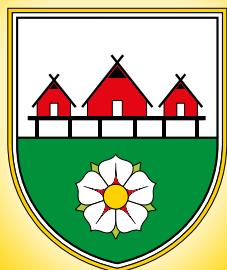

Mostiščar

3

Obisk ministra
Jerneja Vrtovca
na Igu

16

Pestrost
živega sveta na
Ljubljanskem
barju

19

ŠD Mokerc
ponovno trenira

Dragi bralci in bralke,

za vas smo pripravili novo številko Mostiščarja, zadnjo pred poletjem. V rubriki Iz občinske hiše vas bosta zagotovo pritegnili dve prometni temi, obisk pristojnega ministra na Igu in načrti za državne ceste, druga, ki bo aktualna za vse ljubitelje Iškega vintgarja, pa je nov odlok, ki mdr. ureja tamkajšnjo prometno ureditev.

Tudi vaški sveti niso počivali, v Iški vasi so obnovili turistični kozolček pri gasilskem domu, Škrilje pa imajo svojo spletno stran. O svojih prihodnjih aktivnostih poročata Društvo Fran Govekar Ig in Turistično društvo Kurešček, Gobarsko mikološko društvo pa je že zavihalo rokave in se lotilo čistilne akcije. V spomin na dogodek med osamosvo-

jitveno vojno za Slovenijo območno Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve pripravlja slovesnost na Mahu.

Kotiček za mlade so tokrat napolnili učenci Osnovne šole Ig s svojimi spisi, pesmimi, fotografijami in likovnimi deli, ki so bili ustvarjeni v času učenja na daljavo, danes pa so že vsi učenci nazaj v šolskih klopih in v pričakovanju poletnih počitnic.

V Zgodovini naših krajev ne spreglejte prispevka o zanimivi temi – ledenicah, predhodnicah hladilnikov – na Igu je ohranjena vsaj ena. Kje je in kako je videti, izveste v prispevku Matjaža Zupana.

Veste, koliko različnih rastlin in živali živi na Ljubljanskem barju? Odgovor so

iskali na Nacionalnem inštitutu za biologijo, do kakšne številke so prišli, preverite v rubriki Dobro je vedeti.

Vračata se rubriki Planinski kotiček in Šport, kjer boste lahko prebrali, kaj se dogaja s plezanjem v Zapotoku in da rokometaši nadaljujejo treninge, pohodniki so se pogumno podali po medvedovih stopinjah v kočevskih gozdovih. Po

nekajmesečnem premoru pa se vračajo tudi vabila in kalendar prireditev, čeprav v skromnejšem obsegu.

Želimo vam prijetno branje in brezskrbno poletje!

 Uredništvo Mostiščarja

Obvestilo

Julija in avgusta Mostiščar ne izhaja, rok za oddajo prispevkov v septembrski številki Mostiščarja je **četrtek, 26. avgust 2020**. Številka bo predvidoma izšla 11. septembra.

Svoje prispevke lahko pošljete do roka na e-pošto: mostiscar@obcina-ig.si oz. na naslov: **Uredništvo Mostiščarja, Govekarjeva cesta 6, Ig.**

 Za prepozno oddane prispevke ne moremo zagotoviti objave.

SLIKOVNO GRADIVO – navodila avtorjem prispevkov v Mostiščarju

1. Fotografij ne vstavljajte med besedilo, ampak jih pošljite vsako posebej v obliki, kot ste jih prenesli s fotoaparata. Primerni so npr. formati jpg, tif.
2. Za objavo so primerne fotografije velikosti najmanj 500 KB. **Manjše fotografije niso uporabne!**
3. Ne pozabite pripisati avtorja fotografije in komentarja, ki ga želite imeti zapisanega pod njo.

Slikovnega gradiva, ki ne bo ustrezalo zgornjim navodilom, žal ne bomo mogli objaviti.

Uredništvo Mostiščarja

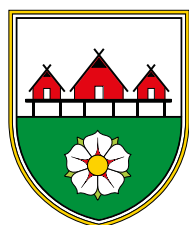
PISANJE ČLANKOV – navodila avtorjem prispevkov v Mostiščarju

Pred oddajo pisecem priporočamo naslednje korake:

- Vzemite si čas in še enkrat v miru preberite svoj članek.
- Članek naj ima naslov, ta naj bo kratek in jedrnat – do 30 znakov s presledki. Če je daljši, ga raje razdelite v nadnaslov in glavni naslov.
- Ne pozabite se podpisati, nepodpisanih člankov ne objavljamo!
- Uredite in izberite slikovno gradivo ter predvidite podpise k vsaki fotografiji (gl. še posebna navodila o slikovnem gradivu).

Uredništvo Mostiščarja

Mostiščar je uradno glasilo Občine Ig.

Občina Ig

Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Ig. Cena izvoda za naročnike je 1,80 EUR. 12. junij 2020

Naslov uredništva: Mostiščar, Govekarjeva cesta 6, 1292 Ig
Telefon: 01 280 23 10
E-naslov: mostiscar@obcina-ig.si
Izdajateljski svet: Suzana Bratkovič Zavodnik, Zdravko Grmek, Mirko Merzel, Anton Modic, Franc Toni
Naklada: 2.700 izvodov
Ustanovitelj: Občinski svet Občine Ig
Izdajatelj: Občina Ig, Govekarjeva cesta 6, 1292 Ig

Uredniški odbor: Maja Zupančič, odgovorna urednica, Matjaž Zupan, namestnik odgovorne urednice, Gregor Bolha, Tina Škulj, Andreja Zdravje
Lektoriranje: Katarina Mihelič Bajt
Prelom: Camera, d. o. o., Ljubljana, tel. 01 420 12 00
Tisk: Present, d. o. o., tel. 01 427 22 79
Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o.
Naslovnica: Gregor Bolha

Uredniški odbor si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot po izrazu. Rokopisov ne vračamo. Članki morajo biti opremljeni s podpisom avtorja.

Občinsko glasilo Mostiščar z občasno priložo Uradne objave izdajatelja Občine Ig je na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/2001) vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS pod zaporedno številko 354. ISSN 2350-4412 Mostiščar (tiskana izdaja), ISSN 2536-4111 Mostiščar (spletna izdaja)

Obisk ministra Jerneja Vrtovcia na Igu

Delovni sestanek delegacije in župana

Ogled trase bodoče obvoznice Ig-Staje

Na gradbišču krožišča pri KPD-ju

Vtorek, 26. maja, je Občino Ig obiskal minister za infrastrukturo z delegacijo. Z županom Janezom Cimpermanom so si ogledali gradbišče bodočega krožišča pri KPD-ju, kjer je glavni investitor Direkcija RS za infrastrukturo, soinvestitor pa Občina Ig. Terenski ogled so nadaljevali na drugem koncu Iga, kjer so si ogledali traso bodoče nove obvoznice Ig-Staje ter Ljubljansko cesto, ki čaka na gradnjo pločnika na desni strani (gledano v smeri Iga).

Srečanje se je nadaljevalo s sestankom v Centru Ig, kjer so pogovori tekli o prihodnjih načrtih na državnih cestah v naši občini (gradnja krožišča pri poslovni coni Ig, rekonstrukcija ulice Banija na Igu, rekonstrukcija cest Staje-Kot ter Tomišelj-Podkraj) ter prepotrebni obvoznici Škofljica, ki vpliva tudi na prometne tokove v Občini Ig.

Maja Zupančič,
občinska uprava
Uroš Čuden

Urniki Zbirnega centra Matena

Letni čas (od aprila do oktobra):

sreda, 9.00–13.00 ter 15.00–19.00

Če je ta dan praznik, je zbirni center zaprt.

Zimski čas (od novembra do marca):

sreda, 9.00–13.00 ter 14.00–17.00

Zbirni center Matena je odprt tudi vsako prvo soboto v mesecu od 9.00 do 12.00.

Režijski obrat

Vodovod, kanalizacija – 24-urna dežurna služba:

041/408-407

Stanje vodomernega števca lahko sporočite:

- po telefonu: 01/2802-314
- po elektronski pošti: rezijski.obrat@obcina-ig.si
- prek elektronskega obrazca, ki ga najdete na www.obcina-ig.si

Voščilo ob dnevu državnosti

Bodi zdrava, domovina,
mili moj slovenski kraj!
Ti prekrasna, ti edina
meni zemeljski si raj!

Benjamin Ipavec

**25. junija 1991 je Slovenija
stopila na samostojno pot kot
neodvisna država.**

**Vsem občankam in občanom
ob državnem prazniku dnevu
državnosti iskreno čestitamo.**

**Župan Janez Cimperman
in občinska uprava**

Na podlagi 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18), 15. člena Statuta Občine Ig (Uradni list RS, št. 39/2016) in 65. in 98. člena Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 69/17 – popr., 68/16, 54/17 in 3/18 – odl. US in 43/19 – ZVoz-1B) in 160., 160.a ter 161.a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18) in 80. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16) in 8. ter 10. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06) in 25. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Ig (Uradni list RS, št. 77/12) je Občinski svet Občine Ig na 2. izredni seji dne 27. 5. 2020 sprejel

Odlok o prometnem režimu in varovanju narave in okolja na območju naravne vrednote Iški vintgar

1. člen

S ciljem, da se zavaruje naravne vrednote, ohrani biotska raznovrstnost in ohranja ter krepí krajinska pestrost, se območje Iškega vintgarja zavaruje s tem odlokom.

2. člen

S tem odlokom se ureja promet in parkiranje na območju Iškega vintgarja in sicer od začasnega parkirišča, ki je na parceli št. 40/4, k.o. 1707 – Iška vas, gor vodno.

3. člen

Posamezni izrazi imajo naslednji pomen:

- 1) »dvosledno motorno vozilo« je vozilo, katerega sled je širša od 50 cm;
- 2) »enosledno motorno vozilo« je vozilo, katerega sled ni širša od 50 cm;
- 3) »kolo« je enosledno ali dvosledno vozilo, ki ga poganja voznik z lastno močjo ali kolo s pomožnim motorjem, ki je enosledno ali dvosledno vozilo s pedali, opremljeno s pomožnim električnim motorjem z največjo trajno nazivno močjo 0,25 kW, katerega moč se progresivno zmanjšuje in končno prekine, ko vozilo doseže hitrost 25 km/h ali prej, če kolesar preneha poganjati pedala;
- 4) »parkirišče« je zemljišče, ki je namenjeno parkiranju vozil in katerega raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem;
- 5) »parkomat« je naprava za izdajanje parkirnih listkov, na katerih je označen čas dovoljenega parkiranja;
- 6) »parkirni listek« je potrdilo o plačilu parkiranja, ki daje pravico uporabe parkirnega prostora v času, označenem na parkirnem listku;
- 7) »gor vodno« je v nasprotni smeri toka reke, potoka, hudournika;

4. člen

Na območju Iškega vintgarja veljajo naslednje prepovedi in omejitve in je strogo prepovedano:

- 1) voziti z dvoslednimi motornimi vozili po kategoriziranih javnih cestah, od novo urejenega parkirišča, gor vodno;
- 2) voziti z dvoslednimi motornimi vozili po nekategoriziranih cestah in poteh (poljske, gozdne poti, pešpoti);
- 3) voziti enosledno motorno vozilo po kategoriziranih javnih cestah, od novo urejenega parkirišča gor vodno;
- 4) voziti enosledno motorno vozilo izven kategoriziranih in nekategoriziranih cest, po gozdnih poteh, gozdnih vlakah, peš poteh in površinah, ki za to niso namenjene;
- 5) voziti kolo po gozdnih poteh, gozdnih vlakah, peš poteh in površinah, ki za to niso namenjene;
- 6) parkirati izven parkirišč in drugih za to določenih mest.

(2) Prepovedi iz prejšnjega odstavka tega člena ne veljajo za lastnike in najemnike nepremičnin, vožnjo ali parkiranje za potrebe opravljanja kmetijske ali gozdarske dejavnosti, za avtobuse ter kolesa. Prepovedi ne veljajo za intervencijske službe in invalide. Prav tako prepovedi ne veljajo v primeru izvajanja lova v lovišču.

5. člen

Na območju Iškega vintgarja, so za parkiranje vozil namenjena parkirišča, ki so označena z ustrezno prometno signalizacijo, z označevalnimi tablami, ki označujejo obveznost plačila parkirnine in višino parkirnine ter časovno obdobje, v katerem je plačilo parkirnine obvezno.

6. člen

- (1) Uporabniki parkirišč morajo na območju parkiranja plačati parkirnino.
- (2) Voznik mora označiti čas prihoda z ustreznim parkirnim listkom, ki ga kupi na prodajnem mestu oziroma parkomatu in ga namesti na vidno mesto v notranjosti motornega vozila. Parkirni listek mora biti pravilno označen, v nasprotnem primeru se šteje kot neveljaven.
- (3) Voznik mora po preteku določenega časa vozilo odstraniti s parkirišča ali podaljšati parkirni čas z novim parkirnim listkom.
- (4) Parkirna se plačuje vsak dan od 8.00 ure do 20.00 ure, če v odloku ni drugače določeno.

7. člen

Višino parkirnine iz 6. člena tega odloka določi občinski svet na predlog župana.

8. člen

Režim prometa in parkiranja po tem odloku ureja Občinska uprava občine Ig.

9. člen

- (1) Z globo 2.000,00 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik, ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če organizira vožnjo z vozili na motorni pogon v nasprotju s 1., 2., 3., in 4. alinejo prvega odstavka 4. člena tega odloka.
- (2) Z globo 1.000,00 EUR se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.
- (3) Z globo 300,00 EUR se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

10. člen

- Z globo 160,00 EUR se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki
- vozi dvosledno motorno vozilo v nasprotju s 1. in 2. alinejo, prvega odstavka 4. člena tega odloka.
 - vozi enosledno motorno vozilo v nasprotju s 3. in 4. alinejo, prvega odstavka 4. člena tega odloka.

11. člen

Z globo 40,00 EUR se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki pri parkiranju ravna v nasprotju z določbami 6. člena tega odloka.

12. člen

Z globo 100,00 EUR se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki vozi kolo v nasprotju s 5. alinejo 4. člena tega odloka

13. člen

Na območju celotnega Iškega vintgarja, znotraj meja Občine Ig, je strogo prepovedano:

- 1) kurjenje na prostem;
- 2) izvajanje piknikov;
- 3) taborjenje in kampiranje;
- 4) organiziranje zabave na prostem;
- 5) izvajanje in predvajanje glasbe na prostem;
- 6) nabiranje zaščitene rastlin;
- 7) vznemirjanje divjih živali;
- 8) prosto gibanje psov;
- 9) odlaganje odpadkov v naravo.

▽ NOVICE IZ OBČINSKE HIŠE

14. člen

Z globo 200,00 EUR se kaznuje fizično osebo, ki organizira in krši prepovedano dejavnost iz 1., 6., 7., 8. in 9. alineje 13. člena tega odloka.

15. člen

Z globo 83,46 EUR se kaznuje fizično osebo, ki organizira in krši prepovedano dejavnost iz 2., 3., 4. alineje 13. člena tega odloka.

16. člen

Z globo 104,32 EUR se kaznuje fizično osebo, ki organizira in krši prepovedano dejavnost iz 5. alineje 13. člena tega odloka.

17. člen

- (1) Nadzor nad spoštovanjem tega odloka na terenu izvaja pristojni organ redarstva občine Ig.
- (2) Pri opravljanju navedenih nalog v odloku, občinski redarji izrekajo globe in opomine ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s temi in drugimi odloki Občine Ig ter ukrepe, določene z drugimi zakoni.
- (3) Občinski redarji vodijo postopke kot prekrškovni organ v fazi vodenja in odločanja v postopku.

18. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Številka: 356-0001/2019
Datum: 28. 5. 2020

Župan Občine Ig
Janez Cimperman

Objava tega odloka v Mostiščarju je informativne narave in ne velja za uradno objavo.

Uradna objava: UL RS. št. 82/2020, 5. 6. 2020

Občina Ig,

Govekarjeva cesta 6, 1292 Ig

Sprejemna pisarna	01/280-23-00
Župan	01/280-23-02
Direktor občinske uprave	01/280-23-04
Družbene dejavnosti	01/280-23-10
Komunalne dejavnosti	01/280-23-12
Gospodarske dejavnosti	01/280-23-08
Kmetijstvo	01/280-23-24
Požarna varnost in zaščita	01/280-23-24
Turizem	01/280-23-18
Finančno-računovodska služba	01/280-23-06
Urbanizem	01/280-23-16
Režijski obrat	01/280-23-14
Medobčinski inšpektorat	01/788-87-50

▽ IZ ŽIVLJENJA VAŠKIH SVETOV

Obnova kozolca

Pred sedemnajstimi leti je bil tudi v Iški vasi pred gasilskim domom postavljen okrasni kozolec. Na njem so bila postavljena korita z rožami, dokler jih niso

ukradli nepridipravi. Služil je tudi za nameščanje plakatov.

Po toliko letih ga je načel zob časa, zato smo se člani SVS Iška vas odločil, da ga obnovimo. Odstranili smo več sto ri-

salnih žebličkov in sponk ter ga prebarvali. Namestili smo tudi korita z rožami. Plakativiranje na kozolcu bi prepovedali in prosili, da se plakati nameščajo v vitrino, ki za ta namen

stoji poleg kozolca. Upamo, da bo še dolgo služil svojemu namenu.

 SVS Iška vas

Nova podoba kozolca v središču Iške vasi

Pri delu so pomagali tudi mladi vaščani.

Škrilje na svetovnem spletu

Na dan mladosti je začela delovati spletna stran vasi Škrilje. Ogledate si jo lahko na spletnem mestu www.skrilje.si. Na spletni strani bomo objavljali aktualne stvari, povezane z dogajanjem v vasi, zato vljudno vabljeni, da si jo ogledate. Preberete si lahko nekaj o zgodovini vasi Škrilje in podmožskih vaseh, dobite lahko informacije in urnik dejavnosti v dvorani PGD Škrilje, preberete o aktivnostih našega gasilskega društva Škrilje.

Nekaj strani je še v izdelavi, zato Škriljani vljudno vabljeni k sodelovanju. Želimo zbrati pohodniške, kolesarske, tekaške poti, zapisati njihove opise in jih slikovno opremiti, zato kar pogumno s prispevki. Pošljite jih na spletni naslov info@skrilje.si. Prav tako lahko na ta

Naslovnica nove spletne strani

naslov naslovite vprašanja in pobude, povezane z življenjem v naši vasi.

Da je spletna stran nastala, smo združili dobro voljo in

znanje sovaščanov, še posebej gre zahvala zgodovinarju dr. Mihaelu Šorliju za zgodovinski prispevek in Tomiju Meglenovu iz Normstudija za

postavitev spletne strani.

 Katja Gorjup,
SVS Škrilje

➤ POSLANSKI KOTIČEK

Tretji zakon za preprečevanje posledic koronavirusa

VDržavnem zboru smo sprejeli tretji paket ukrepov za preprečevanje posledic koronavirusa. Tokrat je na vrsti turizem, ki je in še bo utrpel hude izgube. Z ukrepi smo preprečili odpustanja, zagotovo pa bo nova situacija zahtevala reorganizacijo in nove pristope. Slovenija se je, podobno kot druge države, odločila za bone, ki jih bodo lahko prejemniki, polnoletni člani v vrednosti 200 EUR, otroci pa 50 EUR, unovčili pri slovenskih turističnih

nastanitvenih ponudnikih. Boni bodo veljali do 31. 12. 2020. Uveljavlja se tudi financiranje skrajšanega delovnega časa. Ukrep bo financiran s strani ESS. Podaljšuje se ukrep čakanja na domu. Država v okviru tega ukrepa v celoti krije 80-odstotno nadomestilo plače zaposlenih.

Po tretjem korona paketu bodo prostovoljni in nepoklicni pripadniki sil za zaščito in reševanje upravičeni do nezgodnega zavarovanja in povračila neposrednih stroškov pri opravljanju nalog ter dodatka za nevarnost v višini 10 evrov dnevno. Ministrstvo za delo pa razširja nabor upravičencev do državne pomoči.

Zakon bo omogočil tudi brezplačni zakup vseh kmetijskih zemljišč, ki so bila na dan 1. 1. 2020 zaraščena, porasla z drevesi in grmičevjem ali porasla z gozdom v lasti Republike Slovenije, kar je gotovo

dobra novica za naše kmete.

Slovenija je s 1. 6. 2020, zaradi ugodne epidemiološke slike preklicala epidemijo. Ker nevarnost širjenja še vedno ostaja, bo potrebno še naprej dosledno upoštevati varnostna navodila. Še vedno bo potrebno spoštovati fizično razdaljo, higieno rok in kašlja.

V torek, 26. maja 2020, je bil na obisku v občinah Brezovica in Ig minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec. Pogovarjali smo se o projektih na državnih cestah, saj vlada pripravlja rebalans proračuna, v katerega želimo vnesti tudi čim več projektov po občinah. Poteka že izgradnja krožišča pri KPD, v načrtu pa je še krožišče pri obrtni coni, posodobitev Ljubljanske ceste od bencinske črpalke do avtobusne postaje in obvoznica Ižanska cesta-Staje. Za slednjo moramo še nekaj korakov narediti v okviru občinskega sveta. Od-

prli smo še nekaj drugih tem; posodobitev ceste Ig-Iška (do odcepa Gornji Ig), obvoznica Ižanska cesta-Škofljiška cesta ter kolesarske steze.

Ta vlada je bolj naklonjena občinam in spodbuja hitri razvoj lokalnih skupnosti in regij. Trudila se bom, da čim več naših interesov uveljavimo in tako polepsamo naš vsakdan.

Vabim vas v poslansko pisarno v Medgeneracijski center, Troštova ulica 5, Ig, v torek, 16. junija 2020, od 17.00 do 18.00.

Za vse informacije sem na voljo na 01/478-95-80 ali GSM: 051/374-475. Lahko se mi oglasi po e-pošti: alenka.jeraj@dz-rs.si. Lahko obiščite mojo Facebook stran, kjer objavljam aktualne misli in vse o svojem delu v DZ.

 Alenka Jeraj,
poslanka DZ RS
 Nataša Smrekar

Z ministrom Jernejem Vrtovcem

Aktivnosti svetniške skupine

SDS

Na izredni seji v maju smo razpravljali o ureditvi doline Iške, o oddaji gostišča v Iškem vintgarju v najem in sprejeli Odlok o prometnem režimu v Iškem vintgarju. Razpravljali smo tudi o predlogu javnega poziva promotorjem k oddaji vloge za izvedbo projekta javno-zasebnega partnerstva Dom starejših občanov Ig.

Člani svetniške skupine SDS smo podali pobudo in predlog, da se za ureditev doline Iške pripravi predlog celostne ureditve, ki bi vseboval celotno dolino Iške z obema vasema Iška in Iška vas. Za take naravne bisere so na voljo evropska sredstva in morda bi bilo možno ta črpati še iz perspektive 2014–2021, ki se izteče prihodnje leto. K temu nas zavezuje sprejeta Strategija razvoja turizma v Občini Ig 2018–2027, ki je bila sprejeta leta 2018.

Ob razpravi smo opozorili na možnost, da bi Dom starejših občanov (DSO) gradila

država, saj je koalicija SDS, NSi, DeSUS in SMC v koalicijsko pogodbo zapisala, da bo v dveh letih zgradila pet DSO.

Zadnji teden smo v naši občini gostili ministra za promet in zveze gospoda Jerneja Vrtočca. Z županom Janezom Cimpermanom in poslanko Alenko Jeraj so si ogledali tekoče in bodoče prometne projekte na državnih cestah v naši občini. Svetniki SDS smo na zadnji seji opozorili, da moramo pohiteti s pripravo dokumentacije za projekte, nato se zagotovi sredstva, Direkcija Republike Slovenije za ceste pa projekte realizira.

Svetniška skupina SDS vabi enkrat mesečno, in sicer **vsak prvi torek v mesecu od 17.30 do 18.30 v Medgeneracijski center na Igu**. Vabimo vas, da se oglasite in nam zaupate svoje predloge. Lahko pa nam tudi pošljete svoje mnenje ali predloge za rešitve morebitnih problemov, ki jih opazite v naši občini. In sicer na e-naslov mirko.zate@gmail.com.

Želim vam vse dobro!

 Mirko Merzel,
vodja Svetniške skupine SDS

Drage občanke in občani!

25. junija sta bili sprejeti Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, sicer slavnostno razglašeni naslednji dan, 26. junija, na Trgu republike v Ljubljani. Oboroženi spopadi med JLA ter slovensko Teritorialno obrambo in slovensko policijo so se začeli še isto noč in v osamosvojitveno vojno so bili pomembno vpeti tudi naši kraji. Na Igu, v današnjem IZCR, smo imeli prvo generacijo slovenskih vojakov, 27. junija 1991, pa je bil nad Igom sestreljen helikopter agresorske JLA. Zaradi oddajnikov je bil pomembna tarča tudi Krim.

Slovenska vojska in policija sta v nekaj dneh ustavili več oklepnih enot, vnovič zasedli mejne prehode in jugoslovansko vojsko porazili.

Lahko smo ponosni in veseli, da je takratno vodstvo države - Koalicija Demos, razumela čas in trenutek, ki smo ga živeli, in izvedla prave ukrepe, da smo dosegli samostojnost, jo ubranili z lastno vojsko in zabeležili malo smrtnih žrtev v primerjavi z drugimi republikami. A vsaka žrtev mora biti pomemben opomin, da zaradi pogumnih mož in žena danes živimo v samostojni državi.

Zadnja leta smo na praznik organizirali piknik, ki je postal že tradicionalen, a ga letos, žal, ne bo zaradi korona virusa. Bo pa veliko priložnosti za srečanja v prihodnje.

Želimo vam ponosno praznovanje dneva državnosti.

 Alenka Jeraj, predsednica OO SDS Ig

Spoštovane občanke in občani, dragi domoljubi!

Smo v mesecu juniju, ko naša država praznuje. Ob dnevu državnosti vam v Območnem odboru VSO Brezovica, Ig, Škofljica, Velike Lašče iskreno čestitamo

in se vam zahvaljujem za vse, kar dobrega naredite za našo državo! Vabimo vas, da ob državnem prazniku izobesite slovensko zastavo. Slovenke in Slovenci smo premalo po-

nosni na našo domovino. Šele ko gremo v tujino, spoznamo, kako Slovenci, ki so primorani živeti v tuji državi, spoštujejo in cenijo svojo domovino. Pred 29 leti so veterani osamosvojitvene vojne ubranili njeno samostojnost, za kar je bila prelita kri, in zato naj ne bo nikoli pozabljen spomin na pogum Slovenk in Slovencev 1991. leta!

Vabimo vas, da obiščete Muzej slovenske osamosvojitve v centru Ljubljane na Cankarjevi cesti 11. Uradne ure Muzejske zbirke, ki tematsko zajema čas demokratizacije in osamosvojitve RS, so v torek in sredo od 11.00 do 17.00. Vstop je prost, ob obisku pa je treba upoštevati določila Vlade RS in NIJZ za preprečevanje širjenja okužbe COVID-19.

V Mahu pri Igu se bomo v soboto, 27. 6. 2020, ob 18. uri s kratko slovesnostjo spomnili dogodka iz časa osamosvojitve, ko je bil nad Igom sestreljen agresorski helikopter JLA, ki je imel za nalogo uničiti Učni center Ig ter je ogrožal življenje celotnega Ižanskega okoliša. Ob udeležbi je treba upoštevati higienske in zaščitne ukrepe, predpisane s strani NIJZ in Vlade RS.

 **ZDRUŽENJE
ZA VREDNOTE
SLOVENSKE
OSAMOSVOJITVE**

 **Območni odbor VSO
Brezovica, Ig, Škofljica,
Velike Lašče**
 Jožef Jerome

Razbitine uničenega helikopterja

GMD Ig na čistilni akciji v krajinskem parku Ljubljansko barje

V mesecu januarju, ko še slutili nismo, kakšni časi se nam približujejo, smo na občnem zboru Gobarso mikološkega društva Ig tako kot že vsa pretekla leta sprejeli letni načrt dela. Pa je kot strela z jasnega prišel korona virus in z njim prepoved druženja, gibanja, predavanj in izobraževanja. Prepoved vseh dejavnosti, ki jih gobarji izvajamo zunaj gobarske sezone. Strogo smo se oklenili pravil in do maja ostali doma. Ko je pandemija začela usihati, so se polagoma sproščale tudi prepovedi.

Kot društvo delujemo v javnem interesu na področju varovanja okolja in narave, zato smo izkoristili prvo priložnost in realizirali načrtovano čistilno akcijo. Sicer z zamikom, a

z veliko mero dobre volje. Na zbirnem mestu v Dragi se nas je zbralo devetnajst. Po kratkem nagovoru predsednika društva Braca Vukosavljeviča smo se razdelili v trojke in pare, si nadeli rokavice ter razdelili vreče za smeti in palice za pobiranje odpadkov.

Akcija je ves čas potekala v duhu skrbi za lastno in tuje zdravje. Skupinice so se razpršile v vse smeri neba. Proti bajerjem v Dragi, po cesti do občinske meje pri Krčonu in nazaj, proti industrijski coni na Igu, po cesti do meje s Škofljico in v obratno smer.

Akcija je pokazala brezbriznost nekaterih voznikov do okolja, saj smo v jarkih ob cestah pobrali največ odpadkov. Med njimi je bila množica praznih pločevink od piva, ener-

gijskih napitkov, izpraznjenih steklenic žganih pijač – predvsem vodke, različne plastenke, embalaža kave za na pot, maske, rokavice iz lateksa, cigaretna embalaža ter nekaj avtomobilskih tapet in drugih delov. Če pomislim na vse te vinjene voznike, raje za njimi pobiram odpadke, kot da bi jih srečala za volanom. Med vrečami in različnimi vrečkami sta se znašla tudi štruca kruha in še zapakiran toast.

Odpadkov je bilo v smeri proti občinski meji s Škofljico toliko, da smo skupini, ki je delala na tem področju, ostali pohiteli na pomoč. Nabrati smo zvrhano avtomobilsko prikolico stvari, ki ne sodijo v naravo in so na koncu pristale na občinskem odlagališču v Mateni.

Na naših gobarskih pohodih sta bili odkriti še dve divji odlagališči (v Zapotoku in Vrbljenu), ki pa potrebujeta strokovno obravnavo.

Zadovoljni, čeprav malce utrujeni od hoje ter plezanja v jarke in po nabrežjih, smo odšli na zbirno mesto k lovski koči ob bajerju. Tam nas je pričakalo presenečenje. Malica z neznanci.

Nagovoril nas je direktor Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje Janez Kastelic. Po kratki osebni predstavitvi in predstavitvi Javnega zavoda je izrazil željo po aktivnem medsebojnem sodelovanju zavoda z vsemi dejavniki

Zbrani odpadki iz narave

na Ljubljanskem barju. Tako z gospodarstveniki, kmeti, društvi kot s prebivalci. Sodelavka parka Ana Tratnik nam je na kratko predstavila invazivne tujerodne rastlinske in živalske vrste, ki ogrožajo domači ekosistem, ter nadzor nad njimi.

Ob nekaj zanimivih zastavljenih vprašanjih se je na temo krajinskega parka razvila razprava, katere namen je bil spoznati in razširiti zavedanje o okolju, v katerem živimo.

Srečanje je z nagovorom o pomembnosti medsebojnega sodelovanja in z zahvalo za prejeto malico ter publikacije, ki jih je prejel vsak izmed nas, končal Braco Vukosavljevič. Prisotnim gobarjem se je zahvalil za sodelovanje in pomoč v peti čistilni akciji.

Marija Apovnik,
GMD Ig

Ob zaključku čistilne akcije

Nelegalno odlaganje odpadkov v Vrbljenu

Smeti v Zapotoku

Aktivnosti Društva Fran Govekar Ig

Epidemija koronavirusa je onemogočila izvedbo več prireditev, ki smo jih načrtovali v marcu, aprilu in maju. Odpadli so obiski osnovnih šol iz vse Slovenije, ki so zadnja leta prihajale na ogled razstave Koliščarji z Velikega jezera. Na zadnji seji Upravnega odbora smo se dogovorili, da bomo nekatere dogodke (dve predavanji iz sklopa Barje, ali te poznam, gostovanje

ŽPZ Perunike) izvedli jeseni, nekaterih (Koliščarski dan, koncert Kramarjevih pesmi) pa nam ne bo uspelo pripraviti v letošnjem letu.

Z junijem začnemo Govekarjeve večere. Pevke in pevci se v tej sezoni ne bodo srečali, pač pa začnejo redne vaje jeseni, podobno tudi igralci, razen tistih, ki igrajo v predstavi Koliščarji z Velikega jezera.

V sredo, 10. junija, bo vrata

Koliščarski tabor za otroke bo, Koliščarski dan pa letos odpade.

Junija vrata odpira naša stalna razstava o koliščarjih.

odprl tudi naš muzej oz. si bo mogoče ogledati razstavo Koliščarji z Velikega jezera.

Za zdaj načrtujemo izvedbo Koliščarskega tabora, saj je že kar nekaj prijav, smo pa prilagodili termine. V primeru poslabšanja epidemiološke slike tabora ne bomo izvedli.

Okrnjeno bo tudi letošnje načrtovano praznovanje 130-letnice rojstva Franca Kramarja. Na septembrskem Govekarjevem večeru ga bomo

predstavili, v soboto, 26. septembra, pa izvedli kolesarjenje po Kramarjevi poti. O vseh dogodkih vas bomo obveščali in vas obenem vabimo, da se nam pridružite.

Društvo
FRAN GOVEKAR IG
 Alenka Jeraj,
predsednica Društva Fran
Govekar Ig

RAZSTAVA

KOLIŠČARJI Z VELIKEGA JEZERA

Ogled razstave:

- sreda od 16.00 do 19.00
- sobota od 9.00 do 13.00
- ali po dogovoru.

GSM: 040 867 393 • E-pošta: info@dfg.si

FB-strani: V deželi koliščarjev in Društvo Fran Govekar Ig

Spletna stran: www.vdezelikoliscarjev.si

»Za Slovenijo živim,
zame je edina,
je kot pesem, polna rim,
moja domovina ...«

Spoštovani!

**Iskreno čestitamo
ob dnevu državnosti!**

**Ne pozabite izobesiti zastave,
da bo vsa občina praznično odeta,
mi pa bomo z domovinsko poezijo
na Govekarjevem večeru popestrili
praznične dni.**

Pridružite se nam!

Društvo Fran Govekar Ig

Aktivnosti TD Kurešček v času koronavirusa

VTurističnem društvu Kurešček smo precej aktivni tudi v teh časih, ko veljajo določene omejitve, ustrezna razdalja, nošenje mask ... Nabavili smo zaščitne maske za vse člane in članice društva ter razdelili vsem po dva kosa. Žverce, ki delujejo pod okriljem turističnega društva, so pripravili in izvedli akcijo preseljevanja dvoživk – žabic iz gozdov v varno okolje, mrestišče v ribnikih v dolini Drage. Pripravili smo čistilno akcijo. Sodelovalo je pet članic na območju Visoko-Kurešček. Razveseljivo je, da na tem območju ni bilo veliko dela, kar pomeni, da v večini primerov občani skrbimo za čisto okolje in varovanje narave. Na območju Golo-Ig smo z obeh strani ceste nabrali kar nekaj pivskih pločevink, ki jih nekateri, ko so prazne, vržejo čez okno avtomobila in tako pokažejo svojo 'kulturo' in 'skrb' za čisto okolje. Pri vseh aktivnostih smo upoštevali navodila NIJZ, predvsem pa skrbeli za medsebojno varno razdaljo.

Pripravljamo se za naslednjo akcijo, pobiranje ambrozije. Opozarjamo, da v času cvetenja ambrozije košnja ni primerna. Potrudili se bomo, da bomo s krajani populili ambrozijo s koreninami ter s tem preprečili njeno širjenje.

Pregledali smo letni načrt aktivnosti za letošnje leto in izvedli ustrezne popravke, predvsem pa iskali najboljše možnosti za izvedbo vseh načrtovanih projektov v letošnjem letu.

Prvi projekt v letošnjem letu bo pohod na Rašico in ogled Trubarjeve domačije – muzeja, mlina, žage ... Start bo v Zapotoku 13. junija ob 8.00. Pot nas bo vodila skozi gozdove, travnike, vasi – čez Osolnik, okoli dve uri hoje v eno smer. Povratek bo po isti poti. Upoštevati bomo ustrezno razdaljo. Menimo, da bo to izredno prijetno druženje, ki ga v tem času vsi potrebujemo, in sprostitev čustev v čudoviti naravi. Za malico bo poskrbljeno, denarnih prispevkov ni, dobra volja pa – bo ... Ob koncu po-

hoda bo vsak udeleženec dobil spominek na ta dogodek.

Naslednji projekt bo tekmovanje v kuhanju golaža. Vsi ljubitelji gastronomije, ki doma za štedilnikom kaj postorite, začnite se urediti. Za vajo doma skuhajte kakšen golaž, in če bodo vsi družinski člani zadovoljni, imate dobre reference, da se prijavite na tekmovanje. Bogate nagrade vas čakajo. Denarnih prispevkov tudi pri tem projektu ne bo. Prvim trem na lestvici uspešnosti bomo podelili bogate nagrade, vsem udeležencem tolažilne nagrade in priznanja za udeležbo. Golažijada, tekmovanje v kuhanju golaža, bo 29. avgusta 2020.

Projekt, ki ga imenujemo Po poteh kulturno-zgodovinske dediščine, bo 5. septembra. Obiskali bomo cerkve, spomenike, naravne znamenitosti, energijsko točko Marijin kamen ... Za strokovno vodenje bo skrbela Maja Zupančič, diplomirana umetnostna zgodovinarica in dobra poznavalka naših krajev. Vsem udeležen-

cem bomo pripravili malico za na pot in podarili spominek na ta dogodek. Denarnih prispevkov udeležencev ne bo. Za prijavo pokličite na tel. 041/329-847, Momir, ali 041/769-298, Tine.

Tudi letos bomo pripravili strokovna predavanja na temo Turizem smo ljudje in Turizem – pomembna gospodarska panoga. Predavanja bomo pripravili v dogovoru z vodstvi šol – Osnovne šole Ig in Svobodne šole Kurešček.

V jesenskem času nameravamo pripraviti izlet za mlade v Petelinove doline, kjer bi otroci imeli uro ali dve šole v naravi, prav tako v dogovoru s šolami. Za avtobusni prevoz in malico bomo poskrbeli v društvu.

TD Kurešček

➤ KOTIČEK ZA MLADE

Učenje na daljavo - mesec maj

Zaradi izrednih razmer se učenci od 4. do 8. razreda še vedno izobražujemo na daljavo. Tovrstno tehniko izobraževanja uporabljamo že dva meseca in pol.

Z začetkom maja se je začelo tudi ocenjevanje na daljavo, saj nam je primanjkovalo ocen v drugi polovici šolskega leta. V aprilu so učitelji organizirali že nekaj videokonferenc, število teh pa se je od tedaj le večalo. Ker po videokonferenci lahko učitelji opazujejo (in poslušajo) učence, se je tako ponudila zelo dobra možnost za ocenjevanje. Tako smo nekaj ocen pridobili preko videokonference.

Pri drugih predmetih, kjer opazovanje učencev ni nujno ali pa je možno ocene pridobiti drugače, so se učitelji odločili za pridobitev ocen z oddajo nalog za ocenjevanje po e-pošti ali za oddajo v spletno učilnico. Običajno gre za naloge, ki jih lahko opravimo na računalniku.

Izobraževanje še vedno poteka preko spletne učilnice, kjer učitelji vsak teden objavijo dokumente z novimi snovmi. Tam so objavljeni tudi termini videokonferenc, domače naloge, ki jih je potrebno oddati v spletno učilnico, in druge pomembne datoteke.

Količina obravnavane sno-

vi pri vseh predmetih sicer ni enaka, toda ko združimo vse predmete za posamezni dan, traja natančna obravna približno enako dolgo, kot bi trajala v šoli.

Pri učenju na daljavo se nisem naučil le snovi, ki smo jo obravnavali, pač pa tudi samo-

discipline in samostojnosti, ki sta pri tovrstnem učenju zelo pomembni. Sicer me ne bi motilo, če bi se morali vrniti v šolske klopi, a tudi izobraževanje na daljavo se mi ne zdi slabo.

Kian Hodžić, 7. b
Sara Škulj

Pouk na daljavo - izkušnje po desetih tednih

Osnovna šola Ig

Ko smo 16. marca začeli pouk na daljavo, si niti približno nismo predstavljali, kaj vse tak pouk potegne za sabo. Predvsem veliko ur sedenja pred računalnikom, kjer se najprej usklajuješ s kolegicami v predmetnem aktivu, kaj bi učencem v posameznem razredu lahko dali delati na daljavo. Če nismo dobro zastavile navodil, se je zgodilo, da jih učenci niso popolnoma razumeli, zato so v spletni učilnici in po e-pošti zastavljali dodatna vprašanja, kar je pomenilo več dela z odgovarjanjem in tudi dopolnjevanje navodil v spletni učilnici.

Na začetku se nam je zdelo, da bodo učenci lažje sledili delu z delovnim zvezkom za neumetnostna besedila, kjer so imeli rešitve v spletni učilnici ali pa so si lahko pomagali z rešitvami na spletni strani založbe delovnega zvezka. Potem pa je to postalo enolično in na vrsto je prišlo delo z umetnostnimi besedili z berili. Zdaj se je pokazalo, kdo je tisti,

ki dobro bere in se znajde po besedilih različne dolžine. Sledile so naloge, ki so lahko bolj ustvarjalne, to je nadaljevanje zgodbe, lastna udeležba v zgodbi ali podoben dogodek, ki so mu bili priča. V delo smo vključile tudi ogled filma, ki so si ga učenci doma v celoti ogledali, kadar in kolikor so hoteli. Izkazalo se je, da učenci, ki so že prej redno delali domače naloge, to počnejo tudi zdaj, čeprav za to potrebujejo več časa in energije. Nalogo je treba poslati učiteljici v priponki na njen e-naslov. Dogovorili smo se, da bolj obsežne naloge lahko naredijo tudi za nazaj, ker je najbolje, da si delo razporejajo po svoje. Sama sem vse naloge popravila in jim popravljeno vrnila v priponki, da so lahko popravili svoje napake.

Kot razredničarka 6. a in učiteljica slovenščine se v vseh 'svojih' razredih toplo zahvaljujem staršem za vso tehnično pomoč pri videokonferencah, pošiljanju e-pošte in

telefoniranju, kadar drugače nismo mogli vzpostaviti sodelovanja. Ne vemo, kaj nas še vse čaka v prihodnosti, smo se pa vsi veliko naučili na področju računalniške pismenosti, ki nam bo še kako prišla prav. Ko se srečamo v živo, pa se bomo morali spopasti s koronavirusnim bontonom.

V dopolnitev prispevka v nadaljevanju pošiljam nalo-

go, ki jo je Luka zamudil za en mesec, Martin je bil na Jurčičevi domačiji nekaj dni pred obravnavo Jurčiča na daljavo in mi je o tem poslal fotografije, Urša pa se je z domišljijo preselila v Harryjevo čarovniško šolo.

Slavica Čergič
Osnovna šola Ig

Učenec Martin Scheicher na Jurčičevi domačiji

Jaz, Harry Potter

Sem Urša. Kot vsako leto grem danes ponovno v šolo za čaranje, ki se imenuje Bradavičarka. Sem v drugem letniku, kar pomeni, da sem bila tukaj že lani. Seveda pa bo to leto veliko bolj vznemirljivo, kot je bilo prejšnje. Vas zanima, zakaj? Berite naprej in boste izvedeli. Kot vsako sredo smo ob polnoči s teleskopom proučevali nočno nebo ter se učili številčna imena zvezd in ozvezdij. Naenkrat pa je profesor Dumbledore opazil, da zvezde niso na svojem mestu, kar se lahko zgodi, samo če jih premakne močna črna magija. Takoj je pomislil na Mrlakensteina ter varnost učencev. Tako so vse učne ure potekale znotraj šolskega obzidja, a nihče ni pomislil, da bi se lahko Mrlakenstein skrival v njem. S prijatelji smo se poskušali učiti čarati uroke za varnost, namreč učitelji nas niso hoteli učiti. Seveda smo si morali najti prostor, v katerem bi vadili uroke, ki smo jih že približno znali. Tako smo zašli v prostor, za katerega nismo vedeli, da sploh obstaja. Vsak dan smo se šli učiti uroke ter proučevali, kaj se sploh dogaja. Nekoč pa so bila vrata skrivne sobe odprta. Vsi smo se prestrašili, a smo kljub temu odšli noter. Tam je bilo nešteto razmetanih knjig, kot da je nekdo nekaj iskal. Vsi smo bili prestrašeni, dokler nismo videli lepo zložene in nedotaknjene knjige, ki je prej tam ni bilo. Takoj smo jo odprli in jo prebrali. Notri ni bilo nič posebnega, dokler ni prišlo do strani, ki se je nekako pogovarjala z nami. Ta nas je rešila ter nam povedala, kaj se je zgodilo. Knjigo smo odnesli profesorju in ta je z drugimi učitelji, ki so bili izobraženi in so znali vse uroke, rešili šolo ter učence pred črno magijo. Pravzaprav pa je bilo Mrlakensteina lahko premagati, namreč ni se še najedel energije zvezde, zato ne vemo, kdaj bo spet vstal in poskušal zmagati.

Urša Pucar, 6. a

Košnja trave

Danes je bil prelep dan za košnjo trave, zato sem se odpravil na delo. Zagnal sem kosilnico in začel kositi travo. Zelo sem bil vesel, ker imam to čast, da lahko kosim travo, ne da bi me kdo nadziral. Sicer se mi tu in tam kdaj kakšen kamen zvali pod kosilnico, ampak vseeno sem zelo previden. Potem ko sem pokosil travo, mi je mami naročila, naj travo še prezračim. Zdelo se mi je čudno, kako lahko travo prezračiš. Naenkrat je dedi pripeljal stroj, ki je bil podoben kosilnici. Pokazal mi je, kako premikaš ta stroj in kako ga uporabiš. Že sem ga zagnal in začelo je ropotati bbbrrrrrrrr. Zelo mi je bilo všeč. Šlo mi je kar dobro od rok, ker je bilo podobno kot kosilnica, le malo drugače. Potem sem moral pograbiti travo, ker je stroj travo ponekod malo izruval in jo odvrigel na tla. Vzel sem grablje in začel grabiti. Zelo sem bil izčrpan, ampak mi je uspelo. Na koncu sem moral samo še odpeljati travo na njivo in že sem dobil veliko nagrado. Eno mojih najboljših in najslajših. Čokolado! Upam, da bom lahko še kdaj to naredil in dobil čokolado.

Luka Jelen, 6. a

Korona

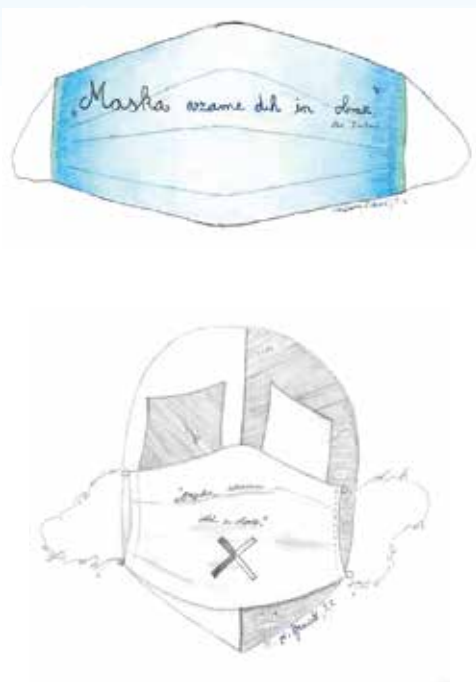
Po svetu zdaj čudo roma,
 imenuje se korona.
 Kaj za vraga je ta sitnost,
 neke nove so nadloge,
 da zdaj Lukec le doma
 pridno se uči in dela naloge.

Piše, riše, prepisuje preko neta.
 Stvari obvladuje, ko trga, lepi, jezno poskakuje
 in se vsake videokonference udeležuje.

Kmalu Lukec ugotovi,
 po teveju nekaj se godi.
 Spet stvari so pod kontrolo
 in naš Lukec spet hodi v šolo.

Ema Kvržić, 6. b

Leja Gačnik

Poletje

Zdaj poletje spet je k nam prišlo
 in postalo spet je jasno.
 Šola zdaj se zaključuje
 in od nas se oddaljuje.

Šole je konec, zato le hitro
 proslavljat pojdite vse svoje uspehe.
 Huda zabava kmalu se bo začela,
 da za sabo vse probleme pustimo
 in se počitnicam posvetimo.

Ema Kvržić, 6. b

Logotipi

Jaz, galjot

Jaz sem galjot, kaznjene, obsojen na veslanje na galeji. Obtožili so me kraje blaga, čeprav tega nisem storil. Nato so me prikovali na to galejo in mi polomili noge ter strli mojo dušo.

Zelo mlad sem moral zapustiti svojo družino, ženo Viktorijo, hčer Mileno, sina Filipa in svojo mater Marijo. Joj, kako jih pogrešam. Veslal sem in veslal lačen, žejen, utrujen in premražen. Težko je veslati na veliki galeji, ampak moja motivacija je bila priveslati do družine, četudi sem pred seboj videl samo neskončno modro

barvo. Zmeraj sem premišljeval: »Še stojiš mi, hiša bela? Mama, ali si že gripo prebolela? Si, drevo zeleno, se posušilo ali kakšno sadje obrodilo?«

Vedno sem galebom pravil, naj na jug poletijo in družini pozdrave nesejo, meni pa naj prinesejo pest zemlje in nagelj od doma, tako bo veslo vzcvetelo in malo hitreje poletelo.

Vsak dan sem si želel močnega vetra, ki bi mi pomagal pri veslanju. Nekega dne sem ga le dočakal in veter me je daleč nesel. Ko se je burja umirila, je nasproti priplula druga barka, ki jo je krmaril mlade-

nič, ki mi je bil poznan. Rekel sem mu, naj ustavi, in ga vprašal, ali me pozna. Odgovoril je: »Jaz tebe dobro poznam, iz Ljubljane si doma.« Prosil sem ga, naj mi pove, kaj se dogaja z mojo družino. Povedal mi je, da mama ni preživela gripe, da bo sin novo mašo pel, da se hči ženi in da je moja žena že dolgo časa z drugim. Posegel sem po torbici, v kateri sem imel edini dve stvari, zlatnik, ki sem ga posvetil sinu, in pa zlat prstan, ki sem ga posvetil hčeri. Mladeniču sem rekel, da naj ženi pove, da nisem več živ, saj je nepotrebno, da ženo

skrbi, da me vara, če me pa nikoli ne bo domov.

Mladenič je odšel, jaz pa sem bil še bolj potr. Že tako dolgo nisem videl gozdov, travnikov, domače hiše, družine in matere, od katere se niti posloviti nisem mogel. Ta večer je veter močno pihal, bolj, kot sem si želel. Odnese me je v skalo. Galeja se je začela potapljati in kmalu sem bil pod gladino. Hladno morje me je zibalo, da sem kot malo dete zaspal.

 Špela Zdravje, 8. a

Jaz, galjot

Naj vam povem svojo zgodbo, naj povem vam, kako pristal sem tukaj, naj povem vam, kako moja mati izgubila je sina.

Vse začelo se je s prelepim jutrom. Ko sem se prebudil, petje galebom sem poslušal, narava je bila še bolj zelena kakor po navadi in vse je dišalo po svežem pomladnem jutru. Vse bilo je prelepo, a nekaj je bilo drugače, nekaj dajalo mi je drugačen vtis.

Ker se mi to takrat še ni zdelo pomembno, na to nisem bil tako pozoren. A kaj kmalu nekaj se je spremenilo. Galebi bili so glasnejši in tudi voda morja ni bila več mirna. Kmalu v daljavi morja opazil sem barko, ki se je približevala. Bila je vedno bliže in kaj kmalu sem odkril, da je bila piratska. Zdelo se mi je dokaj nenavadno, kajti nisem vedel, kaj bi pri nas njim dajalo že-

ljo po imetju. V sebi imel sem občutek, da to nam prineslo bo le gorje, zato materi rekel sem, naj bo pripravljena na to, da z vsemi pomoči potrebnimi skrije se. Ko moške z ladjo so pristali, zažgali so drevesa in vse može, vključno z mano pobrali. S solznimi očmi zapustil sem rodni kraj, vedoč, da ne pridem nazaj. Hudo mi je za mater, za drevesa, najbolj hudo pa mi je zaradi tega, ker nemočnim ne morem odpraviti krivice.

Na ladji kmalu so nas priklenili in nam vse pobrali.

Rečeno nam je bilo, da bomo na dnu morja pristali, če ne bomo sodelovali, in da se bodo naših življenj polastili, če se bomo upirali. Vsi nesrečni in prestrašeni smo zato poslušali pirate. Takrat najhuje mi je bilo gledati ljudi, ki se jim je življenje v trenutku spremenilo, nemočne in utrujene od

veslanja.

Vedel sem, da bo z mano kmalu konec, zato galebe, bele ptice, poslal sem, da moji materi neso pozdrav.

Naenkrat sem vstal in povedal naše zahteve. Pirati hitro so se zgrozili in nam povedali, da je tokrat opozorilo, naslednjič pa nas bodo potopili. Sedel sem nazaj in veslal, v glavi pa sem mislil le na to, da se je do tedaj že dovolj gorja pripetilo in da si večina tega ni zaslužila.

Ko se je že večerilo, so nekaterim moči začele pojenjati in kaj kmalu niso mogli več zdržati. Bilo mi je hudo pri srcu, kajti vedel sem, da delamo zelo težko delo, zato sem vstal, šel do mož in zamenjal njihovo mesto, da si oni lahko odpočijejo. Pirati so to kaj kmalu ugotovili, njih zmetali v vodo, mene pa priklenili na veslo, da nisem mogel vstati.

Nadaljevali smo pot do pristanišča, kjer so nas prodali različnim kupcem. Nekatere so kupili za hišna opravila, druge za delo na ladjah.

Mene je kupil premožen in pohlepen mož. Kmalu smo iz pristanišča odpluli z njegovo barko. Ker na barki nisem bil edini suženj, so nas razporedili po opravilih. Jaz sem bil spet primoran veslati, ker jim je bilo rečeno, da mi ni treba spati.

Preden smo odpluli, so nas priklenili, da ne bi pobegnili.

Zdaj plujemo že zelo dolgo časa. Sem že tako utrujen, da mislim le na prekrasen dan, ko bo barka pristala, ves čas pa imam v mislih mater, za katero upam, da se ji ni nič pripetilo.

 Eva Grebenc, 8. a

Mentorica obeh prispevkov
Barbara Simčič.

Nasvet

Pouku na daljavo še kar ni videti konca. Še vedno se učimo in pridobivamo odlične ocene. Učitelji učenca vprašajo preko videokonference ali preko

naloge, ki jim jo pošljemo po e-pošti ali pa v e-učilnico. To gre vsem kar dobro, zato nimamo težav. Vse je čisto lahko, če se dobro organiziramo. Jaz npr. se organiziram tako,

da si od ponedeljka do petka razporedim deset predmetov, ki jih moram v tistem tednu narediti. To denimo pomeni, da naredim dva predmeta na dan. Tako mi ne vzame celega

dneva, ampak imam čas iti na sprehod v tako lepo pomlad. Vendar pa mislim, da vsi vsekakor pogrešamo pravo šolo.

 Sara Škulj, 6. a

Ledenica pri Javorniku na Igu

Danes si življenja brez hladilnikov in zamrzovalnikov skoraj ne moremo več predstavljati, saj nam omogočajo, da viške hrane shranimo za pozneje, ko te sicer ni na voljo, hkrati pa tudi zagotovijo daljši rok uporabe živil. Kako pa je bil nekoč? Električno uporabljamo šele od preloma iz 19. v 20. stoletje, električne hladilnike pa so začeli uporabljati precej pozneje. Šele v drugi polovici 20. stoletja so postopoma postali standardni del gospodinjske opreme. Pred iznajdbo električnih hladilnikov so si ljudje pomagali različno.

V naših koncih so imeli mesarji in gostilničarji v svojih hišah pogosto ledenice. To je bil poseben prostor, v katerega so pozimi navozili led iz bajerjev, in ta se je lahko zaradi učinkovito zasnovanega prostora obdržal prav do jeseni.

Na Igu je bilo po pričevanjih več ledenic, na primer v

gostilnah Pri Štrumblju in Pri Gerbecu ter Pri Javorniku, najbrž pa še kakšna. Pri Javorniku v centru Iga je bila nekoč mesarija in tudi gostilna, prostor za ledenico pa je še ohranjen v prvotni obliki.

Ledenica je bila dvodelna, spredaj je bil manjši predprostor, za njim pa glavni prostor. Vrata v prvi in drugi prostor so dober meter nad tlemi, saj je bil spodaj prostor za led. Tla v predprostor so lastniki sicer že nasuli, tako da ni več poglobljen, v glavno ledenico pa se je še vedno treba spustiti od vrat po stopnicah navzdol. Prvi prostor je služil za sprotne opravila, kot je obdelava mesa po klanju, drugi pa za daljše shranjevanje. V predprostor so vodila dvojna vrata, vsaka debela okoli 15 cm, narejena iz desk, med katere so natlačili žaganje za izolacijo. Enaka vrata so bila med predprostorom in glavnim prostorom. Tudi stene so

Vhod v ledenico je bil dober meter nad nivojem tal.

bile do višine ledu obdane z lesenimi deskami, za katerimi je bilo nabutano žaganje, ki je zmanjševalo izgube ledu, saj takrat toplotno-izolacijskih materialov, kakršne poznamo danes, še niso poznali. Po stenah in stropu so bile razporejene različne kljuke in podobno, na katere so obešali živila, predvsem seveda meso.

Led so pozimi rezali na bajerjih in z vozovi pripeljali na Ig, tu pa so ga znosili v ledenico in razbili ter stlačili. Pokojni Reparjev France ali po domače Vrhov ata mi je pred mnogo leti pripovedoval, kako

so pred drugo svetovno vojno to počeli. Tisti, ki je bil v ledenici ter je razbijal in tlačil led, je imel na voljo neomejeno količino žganja.

Ledenica pri Javorniku je bila po pričevanju v uporabi še vse do začetka druge svetovne vojne.

Ledenice tako pričajo o tem, kako so se ljudje vedno znali prilagoditi razmeram in obrniti v svojo korist, kar jim je nudila narava. So del naše tehnične kulturne dediščine, ki počasi tone v pozabo.

 Matjaž Zupan

Vrata v glavni prostor

Vrata v predprostor so bila debela okoli 15 cm, v sredini pa je bilo žaganje za izolacijo.

Kmečki posli na Slovenskem

Socialna struktura slovenskega kmečkega prebivalstva na Slovenskem iz leta 1900 kaže, da so imeli hišni posli (dekle, hlapci, pastirji in drugi) najmanjši delež med delavci na kmetijah, saj je bilo dninarjev neprimerno več. Delovno razmerje poslov so od 16. stoletja urejali posebnimi, v času Marije Terezije in Jožefa II. obširni pravni predpisi. V letih 1854–1859 so bili za avstrijske dežele uveljavljeni poselski redi, ki so urejali delavno razmerje, vendar je šele zakonodaja v obdobju med svetovnima vojnama uredila položaj poslov, ki so bili v stalnem delovnem razmerju. Posli so morali biti neporočeni in jim je z morebitno poroko prenehalo delovno razmerje. Plačilo so prejeli največkrat v obliki hrane, stanovanja in obleke, ponekod tudi v denarju. Z delodajalcem jih je v večini primerov vezala le ustna, vendar trdna pogodba o enoletnem delovnem razmerju, ki se je lahko podaljšala. Posli so izhajali iz vrst gostačev, kajzarjev, le redko kmetov, lahko pa so bili tudi zapuščeni otroci – predvsem sirote. Kmetje so jih pogosto jemali v rejo, da so si tako zagotovili najprej pastirja, pozneje pa hlapca. Udinjanje po kmetijah je pomenilo predvsem za bajtarske in gostaške pa tudi za kmečke sinove in hčere iz manjših kmetij največkrat edini možni vir preživetja.

Dninarji so bili v nasprotju s posli lahko poročeni. Plačani so bili po koncu dela, tudi če je to trajalo več dni. Zaslужek je temeljil na dogovoru o načinu dela, in sicer ali so bili na dnini (s hrano) ali na deri (brez hrane). Kmetje so običajno najemali dninarje predvsem v poletnih mesecih in ob sezonskih delih, medtem pa so morali biti gostači, torej dninarji, ki so bivali v kmetovi bajti, na voljo tako rekoč vse leto. Poselski red je le malo ali nič ščitil zaposlene na kmetiji. Veleval je, da lahko posel zapusti službo iz različnih, vendar utemeljenih razlogov po

šestmesečnem odpovednem roku. Največkrat so prekinjali zaposlitev zaradi nesoglasij, nizkega plačila, težkega dela, slabe hrane ali 'hrane pod ključem'. Službe so bile zabeležene v poselski knjižici, kjer je kmet zapisal delovne navade. Tako je posestnik Vehovec iz Žužemberka v poselsko knjižico hlapca Jožefa Hrena, ki je pred tem živel na Glagovici, občina Radohova vas, in je služil pri njem leta 1893, zapisal: »Zvest, pripraven, priden, pošten, posebno pri konjih zanesljiv.« Mimogrede: Hren je v letih 1887 do 1908 delal kot hlapec in je v tem času osemnajstkrat zamenjal gospodarje. K istemu gospodarju na Hudo se je vrnil trikrat!

Po enem letu udinjanja so posli lahko podaljšali pogodbo še za leto, če jih je gospodar prosil in če je bil hlapec delaven, je lahko podaljševal delo vsakič ob izteku. V zapisu iz leta 1870 lahko beremo: »Po Dolenjskem posli še zmirom nahajajo se taki, ki ostajajo čisto do sive starosti in smrti pri hiši, kar je za njih dobro, ker so preskrbljeni«. Pri nekem koroškem kmetu je hlapec služboval kar sedemdeset let in ga je menda sam cesar odlikoval s srebrno medaljo, če lahko verjamemo pričevanju. Ostarele posle so praviloma le redko kje najemali za delo, kar potrjuje tudi naslednji zapis z Dolenjske: »Mi deklet delamo le za hrano, da ne poginemo od lakote – prihraniti se ne da nič. Tako nam preteče mladost. Starih dekel se ljudje boje, potikajo se sim ter tje po tabernih, dokler jih tudi za najemne več neče in kaj potem. Treba pa je vzeti v roke beraško palico ...« Zapuščeni hlapci in deklet so tako samotno umirali na svojih poteh, če so se jih včasih usmilili in vzeli dobri ljudje pod streho, pa tudi na kmetijah.

Kot domači so tudi hlapci in deklet morali delati od jutra do večera. Poleti so ob košnjah vstajali s prvim svitom – to je okoli tretje ure, delo pa je potekalo do poznega večera.

Pozimi je bilo dela malo manj. Marija Makarovič opisuje v Slovenskem etnografu, da so nekdanje morali ponekod hlapci in deklet delati tudi po štirinajst ur dnevno ali več. Kot rečeno so bili slabo plačani, kar je razvidno tudi v zapisu z Dolenjskega iz leta 1870: »Berač Pavle bahal se s svojim stanom, da si pridobi zmirom toliko kot dva hlapca, zato je vsaki osel, ki hodi k kmetom v službo, delat kot pes.« Prav iz teh vzrokov se je vedno našel posameznik, ki se je dosledno držal nasveta berača Pavla. Tudi naslednja zgodba govori o tem.

Prihajač Maze

Minil je mesec sušec in pomlad je malce z zamudo, a vendarle prišla s toplim jugom. Delo na poljih je oznanilo začetek novih skrbi za uspešen pridelek in hkrati pričakovanje dobre letine. Bilo je med tednom in na kmetijah se je že začel delovni vrvež, ko je potrkal na Murnikova vrata pretegnjen dolgin. Izanci so ga poznali le pod vzdevkom Maze, kako mu je bilo ime, ni vedel nihče. Že na daleč se je videlo, da lep ravno ni bil, saj ga je kazil potlačen nos pa tudi velika uhlja sta mu štrlela iz glave. Klatil se je iz kraja v kraj in meglo prodajal, delo pa mu ni posebno dišalo. Rad se je družil s steklenico in nagnil kaj krepkega, če je le našel priložnost. Če ni bilo pri roki žganja ali česa podobnega, je bil pač dober tudi z vodo razredčen špirit. Kadar ga je imel pod kapo, je pozabil na krščanski nauk in je klel na debelo, da se je še hudič skril pod križ. Zaradi vetrnjaškega življenja družbe ni imel in je bil zapuščen kot kamen na cesti. Živeti pa je treba, zato je včasih pozabil zaobljube in potlačil lenobo ter se ponudil za delo tam, kamor njegov sloves še ni segel. Murnik, ki je sedel za mizo in prebiral fižol, je začudeno pogledal prihajajočega, ki se je ustavil pri vratih, in ga povprašal, po kaj je prišel. Maze, ki je komaj čakal, da pride do besede, je

stopil nekoliko naprej in na široko odprl škrbasta usta: »Na ušesa mi je prišlo, da iščete pridnega delavca, pa sem prišel. Težko mi gre z jezika in nerad se hvalim, a vam povem, da se že deset let udinjam za hlapca in sem povsod pustil dober vtis.« Ker je rad pozabil kakšno malenkost, ni omenil, da ima dve levi roki, kakor se reče takemu, ki mu delo ne diši preveč. Kadar se je pripravil k delu, je delal počasi, znal pa je delati tudi zelo počasi. Poleg drugih 'tadlov' je imel tudi 'talačno jetiko', se pravi, da nikoli ni bil sit. Zamenjal je več gospodarjev, kot je imel prstov na rokah in nogah, izkušnje, ki jih je dobil v vseh teh letih, pa so ga naučile, da se mu je najbolje godilo pri tistih hišah, kjer niso gledali na vsako žlico, ki jo je nesel v usta. Prav zato je hotel o tem kaj več zvedeti, da se je lahko pravilno odločil, ali bo ostal pri hiši.

Murnik ga je preletel z očmi od glave do peta, vendar je cincal in se ni znal prav odločiti. Prvi vtis o tujcu ni bil ravno spodbuden, čeprav se je ta lepo oblekel, kot bi se pripravljajal za k maši. Njegov dosedanj hlapec Lipe je bil že ostarelin ni zmogel več vseh opravil in težjih del, zato bi mu nova moč prišla kar prav, po drugi strani pa prišla ni poznal in se je bal, da bi dobil v hišo kakšnega šavsca, ki bi bil rad pameten in bi vse delal, samo delal ne. Po krajšem premisleku se je le odločil, da bo prihajača obdržal pri hiši, vendar ga je pred tem še povprašal, ali ima kakšna priporočila. Zvitež se je zarežal in mu pokažeroke, ki jih je poprej namazals smrekovo smolo, zato so dajale videz robotosti in holcarskih opravil.

»Gospod, samo moje zdelane roke pogledajte, to je pravo priporočilo! Nobenega dela se ne ustrašim, pa jela tudi ne. Ko sva že pri hrani, pa mi še vi povejte, kako pri vaši hiši župo hladite?«

Murnik ga je začudeno pogledal, češ, zakaj vendar hočeveteti stvari, ki so same po

sebi umljive. Prostodušno je odvrnil: »I, kako neki pa naj bi drugače, kot da nadrobimo kruh vanjo, pa se juha ohladi.«

Maze, ki ni po zadnji župi priplaval, je zadovoljno pokimal in ponudil Murniku roko. Zakaj tudi ne, saj je povsod, kjer je povprašal za delo, dobil odgovore, ki mu niso bili po volji. Včasih je slišal, da župe ne kuhajo, tam, kjer pa so jo, so mu dali odločno vedeti, da jo pojedjo še vročo, kajti kdo bi se zamujal še s tem, da bi jo hladil, saj se je potrebno hitro spet oprijeti dela in je škoda vsake minute za posedanje.

Iznajdljivost človeku vedno prav pride!

Žetev

Murnik je imel lep travnik na robu vasi ob vznožju puste strmali, ki je prehajala v zaraščen gozd. Lega je bila sončna in trava je bila že v začetku meseca rožnika bujna in dozorela, kot sicer na drugih krajih šele v sredini meseca. Ker s košnjo ni bilo več kaj dolgo za odlašati, je Murnik povabil nekaj vaških fantov, ki so brezdelno posedali v vaški gostil-

ni, naj naslednje jutro pridejo kositi, če imajo nekaj ur časa.

Res se jih je že navsezgodaj, ko se je sonce komaj začelo prebujati, zbralo pred hišo za cel ducat. Skupno so odšli na senožet in začeli delati. Travnik je bil dolg, da se mu skoraj konca ni videlo, zato je bilo treba precej moči in le malo počitka, da so položili travo pred opoldanskim soncem, ko kosa ne odreže več tako, kot si želi kosci, pa tudi vročina že naredi svoje. Sredi poldneva se je košnja že bližala koncu, kosci pa še vedno niso videli gospodinje blizu, kaj šele hrane in pijače. Na vsake toliko časa je prišel Murnik od daleč zijala past, kot da bi se bal, da mu ne bi ušli. Pri tem jih je glasno opozarjal in sitnaril, naj pohitijo vendar in naj ne trati- jo časa v nedogled, saj se ljudi in dežja po nekaj urah človek hitro naveliča.

Ko je bil travnik slednjič le pokošen, se je ponovno prikazal Murnik z rokami na hrbtu in rekel koscem: »Fantički, kar dobro ste se odrezali, sem kar zadovoljen, čeprav bi to lahko že včeraj opravili. No, zdaj pa

Kosca – na levi je domačin iz okolice Iške vasi, zraven pa ruski vojni ujetnik Ivan, ki je dobro leto preživel na Ižanskem in se je preživljal kot priložnosti delavec na kmetijah. Pozneje se je menda vrnil v rodni kraj. Fotografija je last Anice Vicozi Alauf iz Iške vasi.

le hitro domov tecite, da se ne prehladite. Poglejte, kako ste premočeni. Z zdravjem se ni igrati in ga je vendar treba dobro čuvati, ko ga še lahko.«

Sosedje, ki so Murnika dobro poznali, so vedeli, kako bo poplašal kosce, saj ni bilo prvič, da je opet najstil dninar-

je. Pravili so, da ima vedno sto izgovorov in išče včerajšnji dan, kadar je treba denarnico odpreti. Veselica je pač lepa samo do tedaj, dokler se račun ne plača.

 Bojan Jerlah

➤ DOBRO JE VEDETI

Pestrost živega sveta na Ljubljanskem barju

Ljubljsko barje je eden izmed biserov slovenske narave, ki nudi raznovrstna bivališča številnim

Kosec

 Davorin Tome

vrstam živih bitij. Naravoslovci že od konca 18. stoletja zapisujejo svoja opažanja o vrstah na Barju. Zdravnik in naravoslovec Joannes Antonius Scopoli je kot eden od zadnjih raziskovalcev doživel Ljubljansko barje kot območje, prekrito z nekaj metrov debelo šoto in mahom, brez njiv, travnikov in cest. Opisal je tudi kar nekaj vrst živali, ki so bile prav na Barju prvič opisane za znanost. Prvi do zdaj znani podrobnejši naravoslovni opis Ljubljanskega barja pa je podal že Baltazar Hacquet leta 1781.

Podatkov o tem, koliko je vseh znanih vrst na Barju, dolgo časa nismo imeli. Leta 2018

pa se je skupina 39 strokovnjakov v okviru projekta Interreg Od podatkov o biodiverziteti do odločanja ali krajše BID-REX, katerega slovenski partner je bil Nacionalni inštitut za biologijo, s podporo Centra za kartografijo favne in flore lotila zbiranja in preverjanja vseh zapisov o vrstah na Ljubljanskem barju ter ugotovila, da jih je kar 5.803. To je več kot petina vseh znanih vrst živih bitij, ki jih najdemo v Sloveniji. Od tega jih je nekaj že izumrlo, pojave pa so se tudi nove, tujerodne vrste. Celoten seznam vrst je dostopen na spletni povezavi: http://www.biportal.si/katalog/bidrex_kpljb.php. Veliko vrst s seznama so stro-

Repaljščica **Davorin Tome**

kovnjaki prepoznali kot prioritete za varovanje, saj živijo ali pa so jih do zdaj zabeležili

Močvirska logarica

Davorin Tome

samo tukaj in nikjer drugje v Sloveniji ali pa so zelo ogrožene. Posebnost tega seznama pa je ta, da je šlo za prvo tovrstno zbiranje vseh obstoječih podatkov in zapisov o vseh skupinah živih bitij za neko celovito območje v Sloveniji.

Na Ljubljanskem barju so najbolj karizmatične, in zato tudi najbolj poznane ptice. Kar 270 vrst jih tukaj gnezdi, preživljuje ali pa Barje samo občasno obiskuje. Na seznamu so zelo številčne tudi rastline in žuželke, oboje z več kot 1.000 vrstami. Med žuželkami so še posebej vrstno pestri hrošči s

kar 990 vrstami. Zelo veliko je tudi vrst iz skupin gliv in alg, ki jih največkrat obiskovalci Barja spregledamo, saj na prvi pogled niso tako privlačne kot pisani metulji ali cvetlice.

Seveda na seznamu niso vse vrste, ki živijo na Barju, temveč le tiste, za katere je strokovnjakom uspeli zbrati podatke. Živi svet Ljubljanskega barja je izredno bogat in pester, saj ga še danes, po več kot 250 letih raziskav, ne poznamo v celoti. Vsaj upamo lahko, da bo strokovnjakom uspelo ta svet popisati in nam ga predstaviti, še preden bo za

Stenica *Chilacis typhae* na rogozu, v Sloveniji znana le na Barju
 Andrej Gogala

vedno izginil. Po sedanjem vedenju je do zdaj z Barja namreč izginilo že več kot 170 vrst.

Seznam je živ in se bo občasno dopolnjeval z novimi odkritji, zato vas vabimo, da ga pregledate in nam sporočite, če menite, da katera od vrst na njem manjka, ali pa ga le večkrat obiščite in spremljate, kako se s časom število vrst spreminja.

Več o projektu BID-REX najdete na spletni strani: <https://www.interregeurope.eu/bid-rex/>.

dr. Nataša Mori,
doc. dr. Al Vrezec,
izr. prof. dr. Davorin Tome,
Nacionalni inštitut
za biologijo
Barbara Vidmar,
JZ Krajinski park
Ljubljansko barje

▽ PLANINSKI KOTIČEK

Roška pešpot ali po sledih medvedje šape

Zaradi izrednih razmer, povezanih s širjenjem koronavirusa, je organizator aprilski pohod Po medvedovih stopinjah, ki smo se ga nameravali udeležiti, prestavil na september. Lovci na razdalje lahko to pot, ki je dolga 64 km z višinsko razliko 2.300 m, prehodijo v enem zelo dolgem dnevu. Nekaterim iz naše pohodniške skupine je to že uspelo. Pot je tudi prava priložnost za lahkotno, večdnevno zvedavo potepanje po gozdnih samotah, zato smo se tokrat odločili za lahkotnejši tempo. Na pot nas je odšlo 11, prehodili smo jo v treh

dneh (23.–25. maj) po etapah: Kočevje–Luža, Luža–Rajhenav in Rajhenav–Kočevje.

Simbol Roške poti je medvedja šapa, z njo je označena celotna pot. Pohodnike popelje po gozdnih cestah in poteh skozi mogočne gozdove in jase Kočevskega Roga, speljana je mimo treh gozdnih rezervatov, skozi opuščene kočevske vasi, dvigne se na vrh Roga, 1.099 m, mimo izletniške točke na Žagi, kjer je do leta 1936 delovala gozdna železnica za prevoz lesa, pokuka v naravno galerijo rajhenavskega pragozda, obišče kraljico Roga, to je mogočna 500 let stara jelka,

Markacija na poti

Pogled z vrha Roga

ena najdebelejših v Sloveniji, se mimo gozdne kočice Podstene spusti v dolino in vas Rajhenav, zavije do pragozda Prelesnikova koliševka, se dvigne na razgledni Lovski vrh, nato pa v lahnem spustu doseže startno točko pri Kočevskem jezeru.

Etapo prvega dne smo začeli z obveznim fotografiranjem na startu pri Kočevskem jezeru, nadaljevali mimo hiše izdelovalca lesenih skulptur, pokukali smo v njegovo delavnico. V opuščeni naslednji vasi Rigel nam je prijazni domačin odstopil prostor za malico in nas seznanil z zgodovino njegove rodbine. Naslednja točka na poti nas je očarala z ostanki razvalin cerkve na Pugledu in nekdanje kočevarske vasi, imenovane Rdeči kamen. K sreči so na vrhu Roga obnovili razgledni stolp, povzpeli smo se nanj in si v dobri vidljivosti privoščili razgled vse naokoli.

Najtežje prehodni del poti je pragozd Rog zaradi obilice podrtih mogočnih dreves, zagozdenih med velike sive skale, poraščene z debelim mahom. Edino na tem odseku smo srečevali pohodnike, verjetno jih je tja privabil lep nedeljski dan in skrivnostnost pristnega pragozda. Pogled z gozdne ceste na ogromno jelko nas je osupnil, njen vrh je na višini 55 m. Okoli debla smo sklenili objem najmanj osmih parov rok in napravili par fotografij. Zaradi nepokošene trave smo bili tudi mokri do kolen, kar pa nam ni vzeelo pohodniškega navdiha. Nadmorska višina poti se večji del giblje nad 700 m, zato travnike tu kosijo pozneje kot v dolini.

Lojze, lastnik kmetije v Rajhenavu, nas je seznanil z delom in dosežki na največji kočevarski kmetiji. Prislunili smo mu kot srednješolci na informativnem dnevu, vendar

Rajhenav

smo naslednje jutro vsi nadaljevali pot, čeprav nas je snubil, da bi ostali tam in se lotili del, ki jih tako velik kompleks zahteva, redi namreč nad 250 glav plemenske govede pasme limuzin, koze in konje.

Že smo se spraševali, ali bomo morda srečali največjega predstavnika teh gozdov, ko se je na oddaljeni jasi pojavila medvedka z dvema mladima. Naši glasovi so jih preplašene pognali v dir v zavetje gozda.

Zagotovo bi zadnji del poti spremenili, če bi le vedeli, da bo na njej toliko vode in blata. Pri spravi lesa so to pot namreč spremenili v komaj prehodni kolovoz.

Še pred Lovskim vrhom nam je nudila Prelesnikova koliševka prečudovit jutranji pogled v njeno osrčje. Prelesnikova koliševka je ime dobila po gozdarju Antonu Prelesniku, ki je prvi opozoril na

to naravno znamenitost. Udornica s prepadnimi stenami je nastala ob podoru stropa nad podzemno jamo. Skoraj brez sprememb se je v njej tisočletja ohranjala hladna klima, zato tu naletimo na združbo smreke, zelišč in mahov iz davnine, kakršno bi sicer našli le višje v gorah ali daleč na severu. Na koncu naše poti pri Kočevskem jezeru smo se na naše navdušenje srečali in pokramljali s tem prijetnim gospodom, upokojenim gozdarjem Antonom Prelesnikom.

Še se bomo vračali v ta idiličen, skrivnostno divj predel naše Slovenije, ki nam je nudil čudovito kuliso neokrnjene narave in je zaznamovan z velikimi demografskimi spremembami v zadnjih stotih letih.

Stane Livk
 Andrej Bitežnik

ŠPORT

Plezanje v Zapotoku

Tudi v Zapotoku je koronavirus prekinil plezalne treninge v okviru Društva Zapotok. Že v začetku meseca marca smo zaprli plezalno dvorano in obvestili starše otrok o prekinitvi, kar je pomenilo, da smo končali letošnjo sezono. Do tega trenutka so otroci pridno trenirali, izpeljali smo tudi odprti trening. Na žalost pa smo morali odpovedati tradicionalno plezalno meddruštveno tekmo, ki jo organiziramo v počastitev občin-

skega praznika. Do začetka naslednje sezone, ki se začne prvi petek oktobra, bomo očistili oprimke, postavile se bodo tudi nove smeri. Nekaj jih bo opremljenih tako, da bodo oprimke iste barve, tako je tudi v drugih plezalnih dvorana. V upanju, da bo jeseni vse tako, kakor mora biti, vas vabimo na ponovno druženje.

Vito Čehovin,
Društvo Zapotok

Plezalna stena v RTC Zapotok

ŠD Mokerc ponovno trenira

Igralci v obrambi

Po skoraj treh mesecih epidemije in izrednih razmer na vseh ravneh naših življenj se počasi vračamo v stare tirnice. Potem ko smo v začetku marca morali prekiniti treninge in tekmovalja, so se naši rokometaši in rokometašice vrnili na treninge.

Konec marca je bila sprejeta uradna odločitev Rokometne zveze Slovenije, da se tekmovalna sezona za člane predčasno konča z rezultati na dan 12. 3. 2020. Naša članska ekipa je tekmovalje končala na izvrstnem 3. mestu 1.B lige, in tako smo kljub vsemu dosegli zastavljeni cilj za to sezono. V naslednji sezoni dva kluba z vrha lestvice 1.B lige napreduje v 1.NLB ligo, iz te pa tokrat ne bo prehoda v 1.B. Naši fantje torej začenejo novo sezono z najboljšega položaja, in verjamem, da ga bodo znali dobro izkoristiti. Tretje mesto v 1.B ligi je najboljši dosežek Mokerca v samostojni Sloveniji, na kar smo upravičeno ponosni in odločeni sprejeti nove izzive. Za dosežek iskreno čestitam vsem igralcem, trenerju in preostalim članom ekipe!

Prav tako se je žal predčasno končalo tekmovalje mladih. S sklepom RZS v začetku aprila se je končala sezona 2019/2020 za vsa tekmovalja mladih pod okriljem RZS brez določitve državnih prvakov. Našim ekipam ta odločitev ni šla na roko, saj so bile čisto vse na dobri poti do zaključnih turnirjev. Naša moštva so tako

ostala brez sklepnega dela prvenstva in odlični rezultati so nekako obviseli v zraku. Vsem je zelo žal, da trud igralcev in igralk ni bil kronan z zaslužnimi najvišjimi uvrstitvami. Nam pa to ne sme jemati motivacije za prihodnjo sezono, ko bomo še bolj odločeni pokazali, kaj zmoremo. Za letošnje izvrstne predstave čestitam vsem ekipam in trenerjem. Razplet sezone se je pokazal le pri ekipi mladincev, ki se je uvrstila v 1. državno mladinsko ligo. Mladinska ekipa je bila v tej sezoni na novo formirana in že se je prebila med najboljše v državi. Vse čestitke za uvrstitve!

V času prekinitve igralci Mokerca niso počivali. Trenerji vseh selekcij so igralcem podali natančna navodila za treniranje od doma, tako da smo, kolikor se je dalo, vzdrževali kondicijo. Gotovo smo vsi pogrešali ustaljeno rutino, družbo in dvorano. Dolgo smo bili brez treningov z žogo, zdaj je treba ta primanjkljaj pospešeno nadoknaditi.

Ne samo igralci, tudi vodstvo društva se pripravlja na novo sezono. V članski ekipi bo nekaj sprememb, poteka dogovori za sestavo prenovljenega moštva. S koncem te sezone se izteče pogodba s trenerjem Romanom Šimonom. Romanu tudi na tem mestu čestitam za doseženi uspeh in se zahvaljujem za korektno in profesionalno sodelovanje. V prihajajoči sezoni bo trenerjsko mesto prevzel Dejan Vujić, ki ga gotovo vsi poznate.

Lestvica 1.B DRL

Pla	Ekipe	12. 3. 2020	Zmage	Nazad	Porabi	Točke
1	RD ILIRSKO SLOVENSKE	17	16	0	1	32
2	RD MIRNA PEKOVA	17	15	2	0	29
3	RK SVS NARODNA GORICA	17	10	7	0	21
4	ŠD MOKERC - IGO	16	9	7	0	18
5	RK DOL TIH HRASTNIK	16	9	7	0	18
6	ROKOMETNI KLUB KRKO	16	8	8	0	16
7	RD KLEKAR	16	8	8	0	16
8	RK DRAVSKA PTUJ	16	8	8	0	16
9	RD VIBER SMARTNO	16	8	8	0	16
10	RK BREZICE	16	4	12	0	8
11	RK ORMOVLJE	16	4	12	0	8
12	ROKOMETNI KLUB GROSUPLJE	16	4	12	0	8
13	RD SKOPLJICA PEKARNA PEČAK	17	2	15	0	4

Lestvica rezultatov

Vujić je zrasel v Mokercu kot igralec in trener. Ima bogate izkušnje s treniranjem mlajših kategorij, igralce letnika 2004 je kar štirikrat zapored pripeljal do naslova državnih prvakov. Prepričan sem, da bo svoje delo odlično opravil tudi na članski klopi.

Dejavnost društva je torej ponovno vzpostavljena, vse sile smo usmerili na novo sezono. Treningi potekajo deloma zunaj, deloma v dvorani, z upoštevanjem vseh navodil za preprečevanje širjenja novega koronavirusa. Finančne in socialne posledice omejitvenih ukrepov bomo čutili vsi še nekaj časa. Upam, da odgovorni pri lociranju sredstev ne bodo pozabili na pomembnost športa v družbi. Šport vzgaja mladino, vzgaja boljše, bolj zdrave in srečnejše ljudi. Mi bomo vsekakor nadaljevali razvoj vodilne članske ekipe in mladih ekip. Način delovanja društva Mokerc, ki temelji na prostovoljnem delu, se je v teh

razmerah izkazal kot prednost. Društvo nadaljuje s svojim delom in izpolnjevanjem zastavljenih ciljev. Upam, da se jeseni spet srečamo v dvorani, na tribunah. Seveda je vse odvisno od poteka zdravstvene situacije. Negotovost sicer otežuje načrtovanje prihodnosti, prepričan pa sem, da se bodo zadeve slej ko prej umirile in bomo kmalu lahko ponovno uživali v predstavah naših rokometašev.

Tomaž Meglič,
predsednik ŠD Mokerc Ig

➤ OBČANOV KOTIČEK

Zahvala najditelju

Najlepša hvala gospodu Salihu Haliloviću, stanujočemu na Hrenovi ulici na Igu, za poštenost in izročitev pogrešanega mobilnega telefona, ki sem ga izgubila 7. 5. 2020 pred Pošto Ig. Ohranimo vsi

vsaj to vrednoto, čeprav ne uživamo v prav rožnatem času, verjamem in vem pa, da se dobro z dobrim vrača. ISKRENA HVALA!

Andreja Černe

[illegible]

*Kogar imaš rad,
ne umre,
samo daleč, daleč je.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila

MARIJA BRANCELJ

Šalova Minka iz Iške, roj. 1934

Od nje smo se v najožjem družinskem krogu poslovili 25. maja 2020 na pokopališču na Igu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in vsem drugim za izrečeno sožalje, sveče in cvetje.

Vsi njeni

*Bilo je samoumevno,
da smo se pogovarjali,
skupaj razmišljali in se smejali.
Vse je bilo samoumevno,
samo konec ne.*

*Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so
razdalje, kraj in čas.*

ZAHVALA

Z bolečino v srcih smo se poslovili od

STANETA MENARDA

(2. 2. 1945–16. 5. 2020)
s Pijave Gorice

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku, izrekli sožalje in darovali cvetje, sveče, svete maše in denarne prispevke. Zahvaljujemo se tudi Tatjani Jezerc Križanič, dr. med., patronažni sestri Tanji Korošec, mag. Mateji Lopuha, dr. med., iz Splošne bolnišnice Jesenice, Katji Mohorčič, dr. med., spec. z Golnika, župniku Janezu Avseniku z Iga, gospe Silvi Dolinšek z Iga, Društvu upokojencev Škofljica in pogrebniemu zavodu Vrbovec.

Vsi njegovi

V SPOMIN

FRANČIŠKI PODLOGAR

Z njenim odhodom je nastala neskončna praznina, ki jo bomo napolnili z bogatimi spomini.

Hvaležni smo za dni, ki smo jih preživeli v njeni bližini.

Hčerki z družinama

POGREBNE STORITVE VRHOVEC

DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA
WWW.VRHOVEC.EU

☎ 01/755 14 37

☎ 041 637 617

24 - URNA DOSEGLJIVOST

☎ 031 637 617

NUDIMO
VAM TUDI ŽALNE
ARANŽMAJE

BREZPLAČNA DOSTAVA na območju Ljubljane z okolico.

Cvetličarna Grdadolnik

Gasilska ulica 10, Ig

gsm cvetličarne: 031/790-655

Delovni čas:

delavniki od 8. do 18.30 ure
sobota od 8. do 13. ure

V cvetličarni vam nudimo:

- ikebane, vence, žarne venčke, sveče ...
- zemljo in pesek za grobove
- poročne šopke

gsm vrtnarije:
041/694-244

Vabljeni
tudi v Vrtnarijo
Grdadolnik na
Ižanski cesti 320!

Pri Pristavčevih

lahko dobite
-domače surovo mleko
-jajca

Predhodna naročila na
041-375-707 Cilka
031-875-040 Štefan

Kmetija Strle, Iška 11

ZOBNA AMBULANTA PRENADENT

Draga 1, 1292 Ig
GSM: 040 934 000

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- ustni higienik
- laserski dermatološki posegi

www.zobozdravstvo-prenadent.si

POSREDNIŠTVO PRI PRODAJI LESA,
GREGOR CELARC S.P.
031/573-255

ODKUP – SEČNJA – SPRAVILO

Nudimo vam odkup vseh vrst GLS tako listavcev kot iglavcev po konkurenčnih cenah in zagotovljenemu plačilu.

Ravno tako nudimo tudi posek in spravilo lesa.

Karitas ✝ Župnijska Karitas Ig
Troštova ulica 12, 1292 Ig

Zahvala donatorjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sofinancerjem in donatorjem, ki ste tudi v času koronavirusa z nami pomagali in še pomagate lajšati stiske ljudi.

Uradne ure Karitas Ig

Župnijska Karitas Ig ima uradne ure vsak drugi petek v mesecu od 17. do 18. ure v učilnici župnišča.

Transakcijski račun župnijske Karitas Ig, na katerega lahko prispevate svoj dar za pomoč ljudem v stiski:

SI56 0209 8026 0579 946 (NLB, d. d.).

Želiš izvedeti več o življenju v prazgodovini?
Želiš izvedeti kaj novega o prvih prebivalcih
Ljubljanskega barja koliščarjih?
Uživaš v naravi?

KOLIŠČARSKI TABOR

Tudi letos bomo taborili v idilični dolini Drage ob ribnikih, ki so nastali z zaježitvijo reke Draščice in potoka pod vasjo Dobravica. Ribnikov je sedem, izkopali so jih v 18. stoletju zaradi gojenja rib in pozneje kopanja glin za opekarno. Področje je dom številnim vrstam ptic, tu živi tudi edina avtohtona želva pri nas, sklednica, od rastlin pa je najbolj privlačen beli lokvanj. Tabor je namenjen otrokom v starosti od 8 do 13 let. Na njem bomo spoznavali zgodovino doline Drage, rastlinstva in živalstva v okolici, se podali na gozdno učno pot, izdelovali koliščarske posode, tekmovali v igri Lov na belega bobra ...

I. TERMIN: 16. — 18. avgusta 2020 • II. TERMIN: 19. — 21. avgusta 2020

- dobimo se ob 17.00 v Dragi pri Igu (smer Ig–Škofljica, na koncu naselja Ig zavijete desno na Pot v Drago in se po slabem kilometru pripeljete do lokacije)
- končali bomo prav tako ob 17.00

Kaj moramo imeti s seboj? Šotor, spalno vrečo, baterijo, primerno obleko in obutev (anorak, kopalke, trenirko, kratke hlače, sprej proti komarjem ...) ter veliko dobre volje. Če nimate šotora, ga zagotovimo organizatorji.

Kolikšna je kotizacija? 60 EUR, za vsakega naslednjega otroka 55 EUR.

Kako se prijaviti? E-pošta: info@dfg.si, Alenka Jeraj (GSM: 051/374-475) do 10. avgusta 2020. Prijave zbiramo do zapolnitve mest.

V primeru poslabšanja stanja zaradi koronavirusa bomo tabor odpovedali in vas o tem pravočasno obvestili.

Pridružite se nam!

www.vdezelikoliscarjev.si

Vabljeni na

MUZEJSKO NOČ

v Mladinski dom na Igu (Troštova ulica 15, nasproti cerkve sv. Martina),
kjer je na ogled stalna razstava Koliščarji z Velikega jezera.

Muzejska noč bo

v soboto, 20. junija 2020,

in bo potekala po naslednjem programu:

18.00: Skrivnostni svet koliščarjev

18.30: Ogled maket koliščarskih hišic,
ki so jih izdelali učenci OŠ Ig

19.00: Odlomki iz predstave
Koliščarji z Velikega jezera

19.30: Vodenje po razstavi

Vabljeni!

Vabimo vas na

Govekarjev večer

**v ponedeljek, 22. junija 2020,
ob 19.00 v Dvorani Centra Igu.**

V juniju praznujemo najpomembnejši praznik,
dan državnosti, ko se spominjamo začetnih
korakov samostojne Slovenije, in temu
bo posvečen Govekarjev večer.

Prisluhnili bomo domovinski poeziji naših
članic in članov ter prijateljev.

Z glasbenimi točkami bodo sodelovali učenci
in učenke Glasbene šole Emil Adamič.

Odpri bomo razstavo slikark in slikarjev
Likovne skupine Društva Fran Govekar Ig.

Razstava bo na ogled do 13. julija 2020.

Vljudno vabljeni!

glasbena šola
Emil Adamič

JUNIJ

sobota, 13. junij, ob 8. uri, RTC Zapotok	Pohod na Rašico in ogled Trubarjeve domačije <i>Turistično društvo Kurešček</i>
sobota, 20. junij, od 18. do 21. ure, bivši Mladinski dom Ig	Muzejska noč <i>Društvo Fran Govekar Ig</i>
ponedeljek, 22. junij, ob 19. uri, Dvorana Centra Igu	Govekarjev večer <i>Društvo Fran Govekar Ig</i>
sreda, 24. junij, ob 19. uri, c. sv. Martina na Igu	Sveta maša za domovino <i>Župnija Ig</i>
sobota, 26. junij, ob 18. uri, Mah pri Igu	Spominska slovesnost - sestrelitev helikopterja 1991 <i>OO VSO Brezovica, Ig, Škofljica, Velike Lašče</i>

JULIJ in AVGUST

16.–18. avgust in 19.–21. avgust, Draga pri Igu	Koliščarski tabor za otroke <i>Društvo Fran Govekar Ig</i>
nedelja, 30. avgust, ob 13. uri, Hipodrom Vrbljene	Kmečki praznik pod Krimom <i>Turistično društvo Krim</i>

Za junij napovedane gasilske veselice so bile
odpovedane oz. prestavljene na 2021. Če bodo
razmere dopuščale, sta še vedno načrtovani gasilski
veselici na Golem (25. julij) in v Iški vasi (29. avgust).

Območno združenje VSO Velike Lašče,
Škofljica, Ig in Brezovica vabi na

SLOVESNOST V SPOMIN NA SESTRELITEV HELIKOPTERJA V OSAMOSVOJITVENI VOJNI

ki je imel za nalogo raketirati Učni center na Igu.

v soboto, 27. junija 2020, ob 18.00
v Mahu pri Igu
(pri bencinski črpalki na Igu zavijete levo proti Barju).

Slavnosti govornik bo **MATEJ TONIN**,
minister za obrambo RS,
o dogodkih pred 25 leti pa bo spregovoril tudi
strelec na helikopter JLA, **ZORAN DERNOVŠEK**.

**Prisrčno
vabljeni!**

ZDRUŽENJE
ZA VREDNOTE
SLOVENSKE
OSAMOSVOJITVE

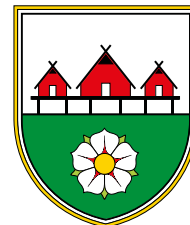
KMEČKI PRAZNIK POD KRIMOM,

razstava in blagoslov traktorjev

v nedeljo, 30. avgusta 2020, ob 13. uri,
Hipodrom Vrbljenje, Ig

- razstava različnih znamk in tipov traktorjev
- blagoslov traktorjev
- prikaz kmečkih opravil
- prikaz starih vozov, opremljenih s 'cestno trugo' in 'lajto'

Najlepše okrašen traktor kakor tudi
trije najstarejši traktorji bodo simbolično nagrajeni.

Vse lastnike traktorjev prosimo,
da se na blagoslov prijavite do 15. 8. 2020
na TD Krim (Marjan Žagar, tel.: 041 452 251)

TUDI ZA JEDAČO IN PIJAČO BO POSKRBLJENO!

Dostava hrane

040 336 179
01 286 46 77

www.gostilna-mars.si
Brest 45, Ig

PONEDELJEK-SOBOTA
NEDELJA in PRAZNIKI

11.00-21.30
12.00-21.30